

czego pomnik Kopernika przedstawia się obecnie jako budowa niezgrabna i nieestetyczna.

Odstąpienie odbyło się uroczystie przed kilkudziesięciu dniami, w obecności cesarza Wilhelma II. Sensację podczas uroczystości stanowiło to, iż wymowny zwykle cesarz niemiecki, tym razem nie wygłosił żadnej mowy. Czyżby go wspomniany wyżej list Kopernika speszył?

Śmierć pod kołami samochodu.

Wstrząsający wypadek wydarzył się ubiegłej niedzieli w Warszawie na Nowym Świecie, a spowodowała go zbyt szybka jazda samochodu.

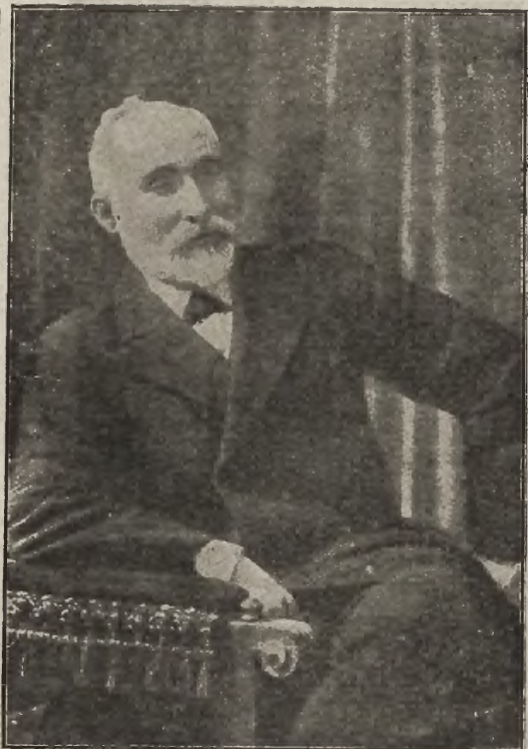

Krakowski aeroplan: Konstruktor Wincenty Schindler.

Ulicą Nowy Świat przechodził z jednej strony na drugą Konrad Sandecki, majster krawiecki, przełożony szkoły kroju przy ul. Św. Aleksandra I. 12. W chwili gdy Sandecki znajdował się w środku ulicy, nadjechał od Alei Jerozolimskich wóz tramwaju elektrycznego. Na skutek sygnałów dzwonkowych Sandecki cofnął się z szyn, ale równocześnie wpadł pod koła samochodu, który właśnie nadjechał w to miejsce z wielką szybkością. Upadek i uderzenie samochodu było tak silne, iż spowodowało natychmiastową śmierć ofiary, a pogotowie ratunkowe mogło tylko stwierdzić smutny fakt.

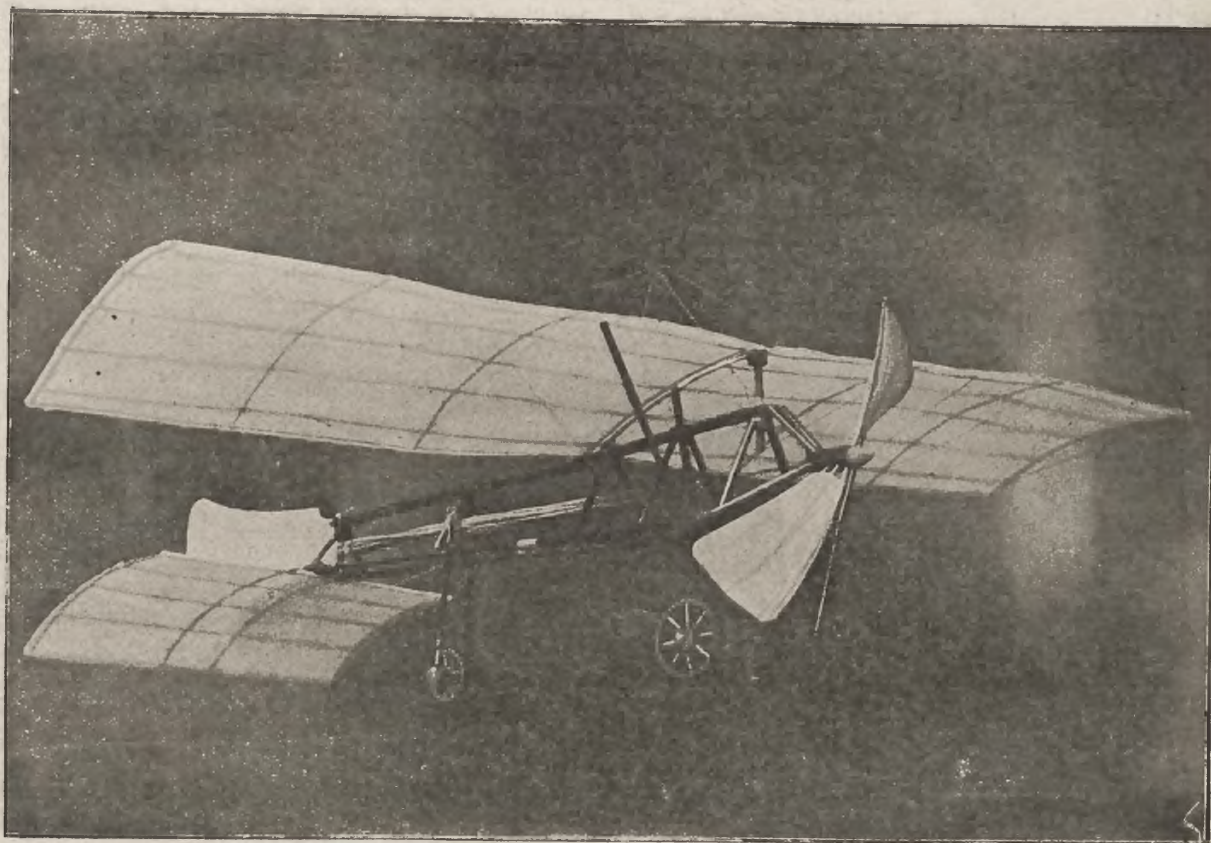
Samochód, który spowodował fatalny wypadek, należał do właściciela garaży samochodów, p. Starzyńskiego.

Ofiara wypadku, ś. p. Konrad Sandecki, był człon-

Przesilenie gabinetowe w Hiszpanii: Były prezydent gabinetu, Maura.

wiekiem w Warszawie znanym i ogólnie poważanym. Gruntowną znajomość fachu krawieckiego łączył z dość wysokim ogólnym wykształceniem. Był też przez szereg lat kierownikiem szkoły kro-

Krakowski aeroplan: Lot modelu aeroplanu braci Schindlerów w sali krak. Tow. technicznego.

ju i na tem stanowisku wykształcił znaczny zastęp dzielnych majstrów krawieckich. Przez czas jakiś redagował czasopismo krawieckie.

Przesilenie gabinetowe w Hiszpanii.

Stracenie Ferrera jako epilog rewolucji barcelońskiej stało się końcem rządu reakcyjnego gabinetu p. Maury w Hiszpanii. W ubiegły czwartek Maura uzasadnił wobec króla Alfonsa swą dymisję tem, że partya liberalna i demokratyczna oświadczyła w Izbie deputowanych, że użyją wszelkich środków, aby gabinet zmusić do ustąpienia. Decydującem dla gabinetu Maury było oświadczenie, jakie imieniem partyi liberalnej złożył jej przywódca Moret, który oświadczył, że partya jego zrywa wszelkie stosunki z rządem.

W takich warunkach nie pozostawało Maurze nic innego jak podać się do dymisji. Król Alfons tem chętniej uczynił zadość prośbie Maury, że stracenie Ferrera nie przyczyniło się do zwiększenia jego popularności w Hiszpanii, dość już nadszarpanej wskutek nierozumnej i w kraju niepopularnej wojny z Kabylami. Król skorzystał z przesilenia i udzieliwszy dymisji gabinetowi Maury, ster rządów oddał w ręce Moreta i liberalów.

Aeroplan krakowski.

Dwaj znani w Krakowie bracia, pp. Wincenty i Rudolf Schindlerowie, skonstruowali aeroplan własnego pomysłu i model wystawili w ubiegłym tygodniu w gmachu krak. Tow. technicznego na nieustającej wystawie budowlanej. W szeregu awiatorów zajmują oni z pewnością niepoślednie miejsce, bo ich latawiec jest pod wielu względami konstrukcyjnie doskonale pomyślanym.

Aeroplan braci Schindlerów należy do typu monoplanów, czyli jednoplasczynowych maszyn do latania. Ten typ aeroplanów okazał się najlepszym. Na ogół wzorowali się bracia Schindlerowie na aeroplanie „Libella” Santos Dumonta.

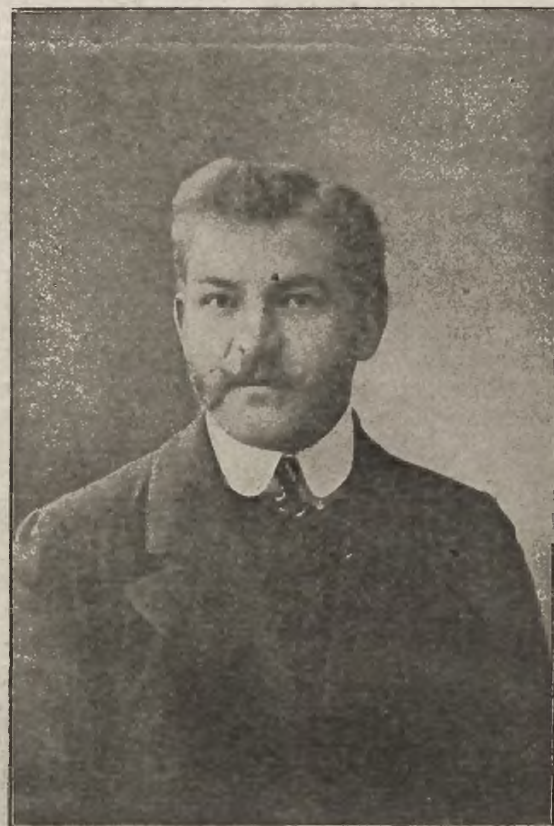
Na razie we wtorek dnia 26 b. m. demonstrowali bracia Schindlerowie przed bardzo licznym audytoryum, złożonym z inżynierów i techników, a więc fachowców w sali posiedzeń krak. Tow. technicznego model swego aeroplanu, zbudowany z drzewa i papieru, wielkości 1 m., a więc dwanaście razy mniejszy od aeroplanu naturalnej wielkości, którego budowę wynalazcy już rozpoczęli. Miejsce motoru na modelu zastępowała taśma gumowa, która po nakręceniu wprawiała śrubę w ruch, a aeroplanik przebiegłszy po podłodze sali przestrzeń 1—2 metrów, wzbijał się w powietrze i przelatował salę.

Zalety latawca braci Schindlerów polegają głównie na tem, że posiadać on będzie motor rotacyj-

ny o sile 50-70 HP., a więc dostatecznie silny do nadania aeroplanowi należytej chyżości. Zdolność udźwigu aeroplanu obliczona jest na 2 osoby. Niskie umieszczenie motoru przenosi punkt ciężkości

do możliwie najniższej części latawca, czego dotychczas nikomu jeszcze nie udało się osiągnąć. To rozmieszczenie motoru i punktu ciężkości zapewnia maszynie olbrzymią stabilizację i wywrócenie latawca czyni wprost niemożliwym.

Ale nie tylko te zalety uderzają w modelu nawet zwykłego laika. Są i inne techniczne innowacje, które aeroplanowi pp. Schindlerów nadadzą pię-

Krakowski aeroplan: Konstruktor Rudolf Schindler.

tno wybitnie indywidualne. Oto rezerwoar z benzyną znajduje się pod samymi płaszczyznami, wskutek czego benzyna sama na mocy ciężkości, bez używania jakiegś pompki, może sypać do motoru. Chłodzenie powietrzne motoru jest przedewszystkiem ze względu na lekkość innowacją doniosłej wagi. Większość wynalazców używa chłodzenia wodnego, co najpierw obciąża znacznie całą maszynę, a powtóre bardzo często jest powodem przymusowego lądowania awiatora celem odświeżenia wody.

Na uwagę zasługuje jeszcze umieszczenie siedzenia, środki zabezpieczające bezpieczne lądowanie i prosta konstrukcja steru. Siedzenie umieszczone jest w dolnej części maszyny tuż za motorem, a nie tuż pod skrzydłami, jak n. p. u Bleriota. Zamiast sprężyn stalowych, zabezpieczających przy lądowaniu aeroplan przed wstrząśnieniem a ewentualnie nawet